

Jinačovský knihovniček

Vydává Obecní knihovna Jinačovice. 6. ročník. 71. číslo
Toto číslo vyšlo v listopadu 2009.

Noc s Andersenem, III. ročník, 30. - 31. 3. 2007

KDO MÁ SVÁTEK V LISTOPADU?

V listopadu mají svátek:

Felix, Hubert, Karel, Miriam, Liběna, Saskie, Bohumír, Bohdan, Evžen, Martin, Benedikt, Tibor, Sáva, Leopold, Otmar, Mahulena, Romana, Alžběta, Nikola, Albert, Cecílie, Klement, Emílie, Kateřina, Artur, Xenie, René, Zina, Ondřej.

2. listopadu – památka zesnulých

17. listopadu je Státní svátek – Den vzniku samostatného československého státu.

Některé z uvedených jmen si vysvětlíme trochu obšírněji. Dozvíte se, kdy se tato jména slaví, jakého jsou původu a také význam jména. Všechny informace jsou převzaty z webové stránky: http://vyznam-jmen.wz.cz/vyznam_jmen.php

---

11.11.	Martin
Původ jména:	latinský
Význam jména:	<i>latinské Martinus je přídavné jméno k Mars, což je jméno římského boha války, význam je tedy "martovský, Martův", přeneseně "zasvěcený bohu Martovi, voják" nebo "žena pomáhající vojsku" Martina</i>
20.11.	Nikola
Původ jména:	řecký
Význam jména:	<i>základem je řecké Nikólaos, první složka jména níké znamená "vítězství", druhá láós "lid", smyslem příbuzná jména jsou Vítězslav, Viktor, Nikodém, Nikita, Mikuláš</i>
25.11.	Kateřina
Původ jména:	řecký
Význam jména:	<i>význam jména je z řeckého kathará "čistá", přeneseně "cudná, neposkvrněná", může pocházet i ze slova hekateros "kdo jistě zasahuje cíl", jiný výklad uvažuje, že základ slova byl egyptský a znamenal "koruna"</i>
27.11.	Xenie
Původ jména:	řecký
Význam jména:	<i>odvozeno od řeckého přídavného jména xeniá, což se překládá jako "pohostinná", slovanské obdoby jmen jsou Hostimila, Hostimíra, Hostislava, Hostivíta</i>
30.11.	Ondřej
Původ jména:	řecký
Význam jména:	<i>česká podoba řeckého jména Andreás, význam pochází z andréios "mužný", v našem kalendáři uvedena i slovanská podoba Andrej</i>

Nová rubrika: zVĚDAvosti

PROČ PŘI ÚDERU BLESKU SLYŠÍME HROM?

Hrom vzniká v důsledku tlakových změn v okolí výbojového kanálu. Samotný blesk je obrovská jiskra, která vzniká mezi mrakem a zemí, případně mezi dvěma mraky nebo částmi jednoho mraku. (Takové blesky vnímáme jako světélkování v mracích – „blýskání na lepší časy“.)

Jiskra, která vzniká při blesku, je nám v menším měřítku důvěrně známá. Pozorujeme ji třeba při svlékání svetry. Je-li v místnosti tma, můžeme vidět slabé jiskry, ale i za světla slyšíme praskání. Je to takový hrom v malém.

Proudy, které tečou výbojovým kanálem, jsou v řádech desítek a někdy až stovek tisíc ampérů. Přenášená energie dosahuje stovek milionů joulů. Průchodem proudu se v místě výboje vzduch ohřívá na teplotu kolem 30 000C. A právě při tomto obrovském a rychlém zahřátí dochází k prudkému rozpínání vzduchu. To vyvolává rázovou vlnu, kterou vnímáme jako hrom.

Na čele rázové vlny se teplota, tlak a hustota mění skokem. Za ní je oblast s výrazně vyšším tlakem, následovaná oblastí s tlakem nižším, než je průměrný tlak v okolním prostředí. Když taková vlna dospěje do našeho ucha, tyto náhlé tlakové změny vnímáme jako třesnutí. Stačí, když tleskneme nebo práskneme bičem, a

rázová vlna je na světě.

Protože se vlny odrážejí například od kopců, slyšíme zvláště v horách řadu těchto odrazů a hřmění je daleko bohatší.

Odpověď napsal: Stanislav Gottwald, učitel fyziky. Odpověď zazněla v pořadu zVĚDAvosti Českého rozhlasu Leonardo. Čerpáno z časopisu: Týdeník Rozhlas, č. 19/2008.

Foto: použito ze stránky: <http://www.novinky.cz/auto/174216-jak-se-spravne-chovat-za-bourky-v-aute-ci-na-motocyklu.html>

Ježci v listí

Tento nápad je převzatý z vynikající webové stránky www.i-creative.cz, kde najdete i spoustu jiných nápadů, rad, tipů, omalovánek a pracovních listů nejen na podzim. Z webové stránky je plně převzat celý text, fotografie i předlohy. Velice doporučuji tuto stránku ke shlédnutí, je i velmi vhodná pro pedagogy z mateřských a nižších stupňů základních škol.

Papíroví ježečci v pelíšku z listí nebo misce s jablíčky udělají velkou parádu. Radost z podzimního tvoření budou mít nejen děti.

Co budete potřebovat:

- arch balícího papíru
- karton
- vodové barvy

- nádobka na vodu
  - štětec
  - nůžky
  - lepidlo
  - černý fix
  - červená pastelka
  - bílý kancelářský papír
  - malé listy
1. Balící papír zmačkáme a znovu jej rozložíme
  2. Celou plochu pomalujeme vodovými barvami, ve vzniklých sparách se usadí barva
  3. Papír necháme dobře uschnout
  4. Z kartonu mezitím vystříhneme tělo ježka
  5. Bodliny vystříhneme z balícího papíru a nalepíme
  6. Bodlinky můžeme dozdobit malými lístky nebo jablíčky z papíru
  7. Hlavu ježka dokončíme nalepením oka a dokreslením tvářiček

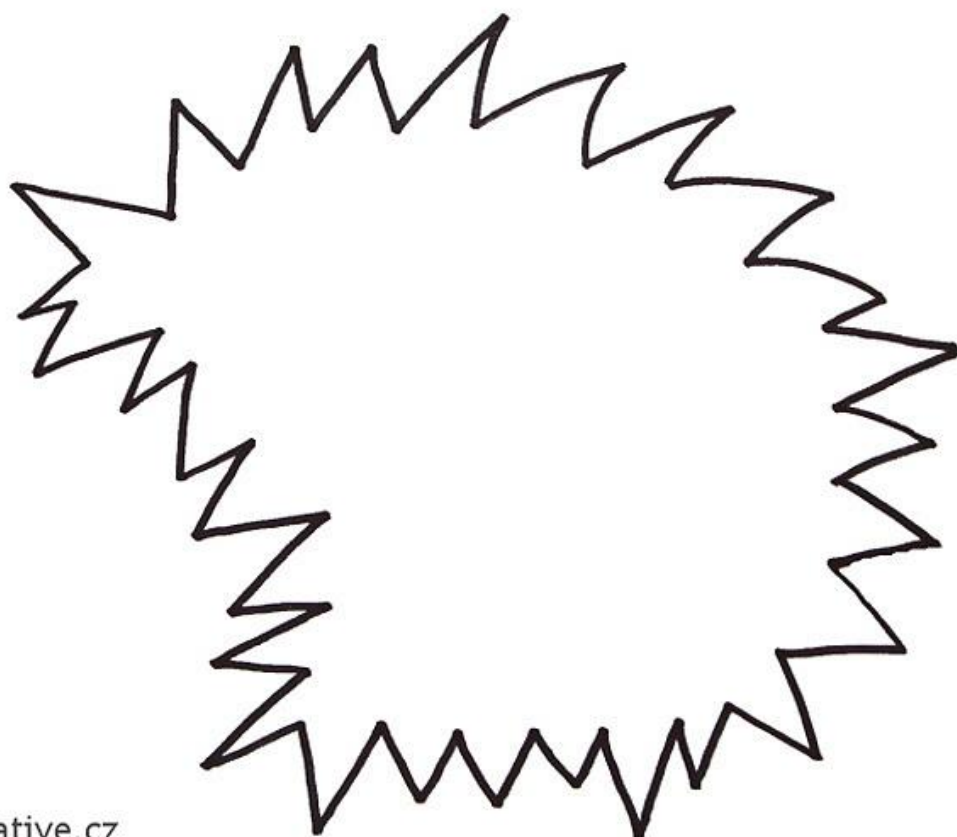
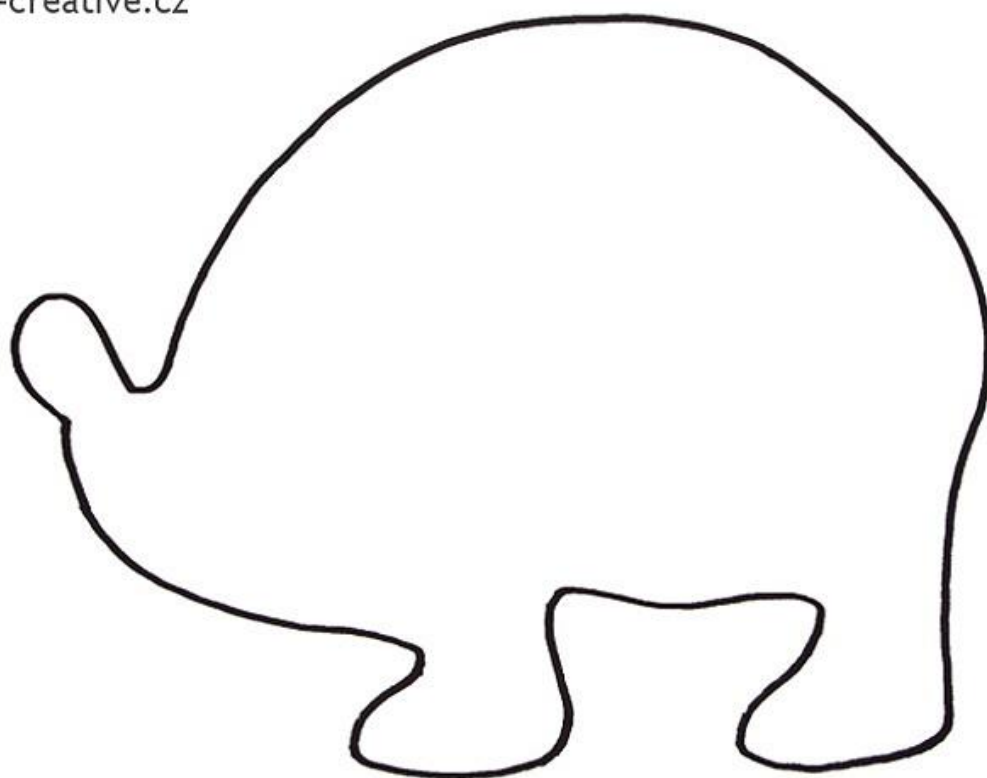

Tip: Ježci se budou hezky vyjímat v pelíšku z listí nebo misce s jablíčky. Zkušenější z vás si mohou stejné ježečky vytvořit technikou kašírování. Návod je rovněž na

stránkách www.i-creative.cz, konkrétně:

<http://www.i-creative.cz/2007/10/02/kasirovany-jezek/>

i-creative.cz

i-creative.cz

CO SE ODEHRÁLO V JINAČOVICÍCH

TEPLOTNÍ REKORDY (1890 AŽ 1992)

I. DÍL

1890-1891

Zima roku 1890-1891 byla velmi krutá. Sněhu napadlo v průměru 75 cm, ale místy až 1,5 metru.

1929

Zima tohoto roku byla velmi krutá - 11. února klesla teplota na -38,8°C. Hodně stromů pomrzlo a nebo bylo polámáno sněhem a námrazou.

1942

Zima tohoto roku byla veliká. Napadlo hodně sněhu a mrazy dosahovaly až -28°C.

1947

Zima tohoto roku byla mimořádně mrazivá se spoustou sněhu.

1983

7. června ráno byla naměřena teplota -5°C a naopak potom 24. prosince (na Štědrý den) odpoledne bylo naměřeno +14°C.

1986

V měsících červenci a srpnu vystupovaly denní teploty až na +33°C (což jsou již teploty tropické).

1988

24. července v odpoledních hodinách vystoupil tropická teplota na +34°C.

1992

Během října tohoto roku bylo vidět, jak klesla hladina vody na Brněnské přehradě. Voda klesla až o 3 metry a bylo to následkem suchého léta i podzimu.

Čerpáno z Obecní kroniky obce Jinačovice

Mandala je střed našeho vnitřního já, vyjádření pocitů a stavů mysli. Při malování se zaměříme na to, co chceme ve svém životě podpořit nebo zpracovat. Mandala může fungovat jako zářič, čistit prostor, léčit, sloužit jako pomůcka k dosažení žádaného duševního stavu, k meditaci, koncentraci mysli.

K malování stačí chuť něco tvořit, papír, předloha a touha jít do vlastního nitra a objevovat skrytá tajemství naší duše.

Když začnete malovat, máte určitou představu o barvách (je to vaše vyjádření pocitů a naladění) a jejich vzájemném prolínání, které se postupně mění ve tvary.

Neexistuje žádný návod, jak „je to správně“. Prostě vymalovávejte tak, jak chcete a jak to cítíte.

Vymalovanou mandalu můžete donést do knihovny, kde ji vystavíme na nástěnce.

